

Forum Ecclesiasticum

In Quo Jus Canonicum Universum, Librorum Ac Titulorum Ordine Per Quæstiones Et Responsa, Tam Canonistarum Veterum & Recentiorum, quàm Legistarum, in iis, quæ Utrique Juri, Canonico Et Civili Communia Sunt, Authoritate stabilita, Methodo clara & facili explanantur

Leuren, Peter

Moguntiae, 1719

Quæst. 3. Quinam in specie veniant nomine Clericorum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73957](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73957)

LIBER TERTIUS.

DECRETALIUM.

TITULUS I.

De Vita & Honestate Clericorum.

Quest. 1. Clerici nomen unde, & quid importet?

R Esp. Nomine clericorum desumpto à græco vocabulo κληρικός quod sortem seu hæreditatem significat, intelliguntur personæ quædam, quæ ex fidelibus electæ per initiationem Ordinis alicujus sacri vel minoris, aut saltem primæ tonsuræ aliave ratione ad Dei cultum Ecclesiæque ministerium specialiter deputatæ, fors, hæreditas & pars peculiari Dei sunt; vel etiam quorum à temporaliibus abstractorum specialiter ipse Deus fors & pars est. *c. 1. dist. 21. & can. clericus, 5. q. 1.* Et hinc contra distinctæ à cætera fidelium istiusmodi speciali electione & deputatione carentium multitudi- ne, qui desumpto nomine à græco λαός, quod populum significat, Laici dicuntur.

Quest. 2. An & qualiter clericatus sit honor & dignitas?

R Esp. Vel ex hoc ipso, quod Clerici specialiter in sortem Domini vocati & segregati à laicis altaris ministerio divinisque obsequiis specialiter mancipati, & hinc merito specialibus super ceteros privilegiis & prærogativis afficiantur, ut patet ex utroque Jure, dubium non est, Clericos, etiam simplices, pro laicis honorandos & reverendos esse, & digniores laicis, semperque laicos præcedere debere, ut *C. de Luca. de præminent. dist. 23. num. 9.* Clericatus, etiam præscindendo à Sacerdotio, honorem continere juxta illud Imperatoris in *L. officiales. C. de Episc. & cler. ad clericatus honorem putaverit transeundum.* Quamvis propter dictam supra statum laicalem cum honore præminentiam in sensu quodam laxiore dici possit dignitas *Arg. c. denique. dist. 4. & Can. admittuntur dist. 54.* Dignitatem tamen, accipiendi hoc nomen propriè &

R. P. Lenr. Jur. Can. Lib. III.

strictius pro præminetia cum administratione & jurisdictione, ut *Fagn. in c. ad hæc de probat. n. 34. cum Archid. in c. 1. de consuetud. in 6.* non importat, multoque minus hodie inter dignitates, quæ à patria potestate solvunt, numeratur. *Struv. in ff. ut. 7. lib. 1. de adopt. & emancip. num. 67. & Muller. ad eund. ibidem lit. d.*

Quest. 3. Qui in specie veniant nomine Clericorum?

R Esp. primò: In materia favorabili nomine Clericorum, & quidem strictius usurpato, veniunt, quotquot primæ tonsuræ initiati quacunque demum dignitate, etiam cardinalitâ & pontificali, præfulgeant. *Barb. in collect. ad l. 3. decret. tit. 4. num. 6.* Eo verò sumpto latius veniunt regulares & monachi, & quæcumque religionem professi, ut Equites Teutonici & Melitenes, fratres laici, quos aliqui Ordines conversos vocant, etiam si primæ tonsuræ non initiati. *Felin. in c. 1. de heret. num. 6. Tusch. v. clericus concl. 377. num. 2. Sylv. v. clericus. num. 1.* Unde etiam, si similes pro pensione aliqua ecclesiastica se clericos nominant, de mendacio redargui nequeunt, ut cum *Lotterio observavi in foro benef. p. 1. q. 309.* Item eremita, qui licet non professi religionem aliquam, habitum tamen de manu Episcopi eremiticum receperunt, & sub ejus obedientia vivunt, deputati pro servitio alicujus ecclesiæ vel oratorii, censentur personæ ecclesiasticæ. *Fagn. in c. nullus. de for. comp. num. 65. Card. in clem. per tuas. de praf. n. 6. Butrio. conf. 19. num. 19.* Secus videtur de eremitis, qui neque ullam religionem professi, neque ulli ecclesiæ aut oratorio autoritate Prælati ecclesiastici deputati, ad libitum susceperunt & deserunt habitum eremiticum, & hinc inde vagantur. Hi enim; utpote personæ merè laicæ, nullo privilegio fori gaudentes, nomine clericorum non veniunt. *Card. l. c. n. 9. Fagn. l. c. n. 63. Riccius p. 2.*

A

resolus.

resolut. 149. num. 9. Nisi tamen etiam pro his eremitis in contrarium existeret consuetudo; hanc enim, utpote nec legi divinae aut bonis moribus contrariam, neque à jure communi reprobata observandam esse, ait Fagn. loc. cit. num. 64. pro hoc num. 70. adducens declarat Card. Concil. Trid. interp. quam citat & sequitur Reiffenstuel. h. t. num. 28. & 29. Item nomine clericorum veniunt Fratres & Sorores tertii Ordinis S. Francisci, si in communi vivant, Barbof. de potest. Episc. alleg. 12. num. 41. Molin. de just. Tom. 4. tr. 3. d. 50. num. 4. Suar. & alii. Item moniales in materia sibi adaptabili. Arg. c. si quis suadente. 17. quest. 4. juncto. c. de monialibus. de sent. excomm. Ratio horum omnium desumitur ex etymo nominis nimirum, quòd enumeratae personae specialiter electae ad cultum & ministerium divinum sint pars & sors Domini. Verùm de his omnibus in particulari agentem citantemque pro singulis quamplurimos AA. vide me ad l. 2. decretal. q. 165. ubi, qui veniant nomine clericorum in ordine ad gaudendum privilegio fori.

2. Resp. secundò: In materia odiosa adeoque restringenda. V.g. dum tractatur de censura aliqua, poena, damno vel incommodo incurrendo, nomine clericorum, nisi aliud exprimitur, aut ex adjunctis seu materia subjecta colligatur (ut eo nomine venire solos Sacerdotes, colligitur ex subtracta materia c. is cui de prab. in 6.) Barbof. ad l. 3. tit. 4. ad initium num. 7. non veniunt nisi clerici saeculares simplices, hoc est, primò tantummodò tonsurà aut etiam Ordinibus minoribus initiati. Adeoque non comprehenduntur Abbates, Praepositi, Archidiaconi alique in dignitate ecclesiastica constituti, & vel maxime Episcopi Barbof. l. 1. jur. eccles. c. 39. à num. 6. Bellef. disputat. clerical. p. 1. §. 2. num. 4. Tusch. lit. C. conclus. 377. à num. 4. Fagn. in c. bona memoria 161. de postulat. num. 12. Riccius in pr. aur. resol. 292. num. 2. Item non comprehenduntur Canonici. Fagn. loc. cit. citans Felin. in c. non dubium. de sent. excomm. num. 1. Decium in c. cum non liceat. de prab. num. 18. & c. contra Card. in cit. c. bona memoria. num. 1. Hanc quoque rationem addit Fagn. quòd ubicunque species ponit aliquid supra genus, appellatione generis non veniat illa species. Arg. c. statutum de election. in 6. Canonici autem habeant qualitatem Canonicatus supra alios clericos, adeoque in materia odiosa non veniant nomine clericorum. Neque comprehenduntur monachi ceteri regulares utriusque sexus. Abb. in c. non amplius de institut. num. 3. Fagn. ibidem num. 7. Suar. de cens. d. 32. f. 2. num. 17. uti nec nomine ecclesiarum eorum monasteria. uti idem. Unde etiam Abb. in c. bona. 3. de appellat. num. 2. & Sylv. v. interdicto. 2. num. 17. apud Wiestner. h. t. num. 5. Laym. Th. mor. l. 1. tr. 5. p. 4. c. 4. num. 3. cum aliis apud Reiffenstuel. loc. cit. num. 19. contra Navar. in man. c. 27. num. 167. & Covar. in c. alma mater. p. 2. §. 1. num. 8. docet, interdicto clero, non comprehendendi religiosos, nisi ex causa ferendi interdicti colligatur aliud. Sed neque nomine clericorum regularium veniunt monachi aut moniales. Fagn. l. c.

Quaest. 4. Honestas Clericorum, de qua hoc tit. in quibus praecipue consistat?

Respond. In his ferè tribus; vitæ & morum integritate & honestate conversationis, in de-

cente & honesto vestitu seu habitu, in officiorum & negotiorum statui clericali convenientium exercitium. De quorum singulis in sequentibus.

Quaest. 5. Vitæ & morum probitas in Clerico requisita quotuplex, & in quo consistat?

Resp. Est duplex. Alia interna, alia externa; in qua utraque clerici, utpote divinis obsequiis specialiter mancipati, debent laicos praecedere, nisque praecedere, intelligendo id de omni statu clericorum, quamvis vel maxime de clericis in Ordinibus majoribus & dignitate constitutis juxta pulchrum textum c. qualis enim 8. quest. 1. & saluberrimum Trid. decretum. Sess. 22. c. 1. Prior seu interna solumque Deo nota consistit in animæ & conscientiae puritate seu immunitate à graviore culpa, recta intentione in obeundis ministeriis statui & gradui suo competentibus ad obsequium divinum Ecclesiaeque servitium citra respectum ad proprium emolumentum & commodum temporale; ac denique in studio exercitioque virtutum internarum. Externa verò seu in exterioribus clericorum moribus elucens honestas consistit ferè in sequentibus. Primò, ut castè vivant, abstinentes ab omni libidinis vitio, pro ut dicitur in c. clericorum. h. t. desumpto ex Concilio generali Lateran. habito sub Innoc. III. ubi dum dicitur: Clerici continenter & castè vivere studeant universi, praesertim in sacris Ordinibus constituti per particulas illas *ad universi* & *ad praesertim* satis ostenditur, specialem hanc obligationem praelais castè vivendi complexi quoque clericis minoritas, seu extra Ordines sacros constitutos. ut Abb. in cit. c. clericorum. num. 2. Quamvis ea in clericis Sacrorum Ordinum major sit, dum hi acrentur à contrahendo matrimonio, exercentesque libidinem peccent non tantum contra castitatem, sed & contra religionem ob annexum his Ordinibus continentiae votum, adeoque committant sacrilegium. Et ut remotiores sint ab omni periculo committendi quicquam contra castitatem, evitentque etiam omnem sinistram suspensionem, hoc eod. tit. nimirum c. monasteria. Interdicitur specialiter clericis accessus ad monasteria monialium, statuiturque eis poena suspensionis, si ea sine rationabili & manifesta causa non destiterint frequentare. Quandam autem censeantur ea frequentare, vide apud Sanch. l. 6. mor. c. 16. num. 100. & Pirh. h. t. num. 3. Secundò consistit in eo, ut clerici omnes diligenter abstineant à crapula (per quam intelligitur ingluvies & excessus in cibo) & ebrietate, & per quam ea procuratur, provocatione ad aequales haustus, unde is laudatur, qui plures inebriat, & calices facundiores exhausit, pro ut dicitur in c. à crapula. h. t. desumpto ex eodem Concilio Lateran. addita etiam ratione quòd ebrietas & mentis inducat exilium, & libidinis provocet incentivum. Statutaque insuper clericis poena nempe suspensione ab officio & beneficio per sententiam infligendà, si moniti ab ejusmodi excessibus non abstinerint. Quin & ut ab omni ebrietatis & crapulae periculo, magis removeantur clerici, SS. Canones, puta c. clerici. h. t. Can. non oportet. & Can. cum clerici. dist. 44. Intentatis etiam transgressoribus poenis vetant, clericos ingredi, multoque magis frequentare tabernas cau-